

Om de opbrengst van een partij tulpen op peil te houden, gebruikte men de 'toppers' om door te telen. Toppers bestaan ook in menselijke vorm. De bollengeschiedenis kent diverse grootheden die met hun prestaties de huidige generaties een dienst hebben bewezen. In de serie Toppers komen ereleden van de (K)AVB en de laureaten van het Nicolaas Damesfonds in beeld. Deze keer aandacht voor Jan Wentholt (1864-1932).

Tekst: Maarten Timmer
Fotografie: archief KAVB

Jan Wentholt

In 1882 richt A. Baron van Ittersum in Vogelzang een NV op: 'Maatschappij voor Bloembollencultuur', om op zijn afgezande gronden een bloembollenbedrijf en handel te gaan exploiteren. In 1899 gaat het mis en de vennootschap wordt ontbonden. Drie jaar later ziet een nieuwe firma het licht: 'The General Bulb Company'. Rond die tijd werd J. Wentholt aangesteld als directeur. E. Krelage beschreef hem als volgt: 'Welbespraakt afgevaardigde zijner afdeeling Bennebroek-Vogelzang..... secretaris der Bloemistenvereniging, medeoprichter van den Bond van Bloembollenhandelaren, had hij zich doen kennen als een krachtige, voortvarende persoonlijkheid, gaarne zich ten volle gevend aan het algemeen belang'. Zo was hij ook wethouder in zijn woonplaats Bennebroek. In de algemene vergadering van 24 december 1900 koos men hem als opvolger van J. Krelage als voorzitter van de AVB.

Nadat hij in december 1905 bij enkele kandidaatstelling zonder stemming werd herkozen als voorzitter van de AVB trad hij een jaar later af omdat hij zijn functie als directeur had neergelegd en dus geen 'vakman' meer was. Tijdens zijn voorzitterschap kwam het Scheidsgerecht tot stand en werd het Handelsreglement voorbereid. Bij zijn afscheid werd hij benoemd tot erelid en kreeg hij een Oudhollandse staande klok.

In januari 1911 volgde Wentholt J. de Breuk op die sinds 1880 algemeen-secretaris penningmeester van de AVB was geweest. Op 1 juni 1911 nam hij ook diens taak over als redacteur van het Weekblad voor Bloembollencultuur. Hij werd de eerste fulltime Algemeen secretaris-penningmeester (ASP) van de AVB. E. Krelage was toen voorzitter en de verhouding tussen hem en Wentholt was niet optimaal. Omdat Wentholt vaak ziek was en de voorbereiding van de grote tentoonstelling, toen voorzien in 1920, veel tijd zou kosten had Krelage hem rond Kerstmis 1918 voorgesteld, dat hij niet het secretariaat van de tentoonstelling op zich zou nemen. Wentholt was hierover zo gebelgd dat hij in januari 1919 zijn ontslag per 1 januari 1920 aankondigde. Hij kon het niet verkroppen dat hij bij de belangrijkste activiteit van de AVB buiten spel zou staan. Het zou echter anders lopen.

WEER VOORZITTER

In januari 1920 kondigde Krelage aan in maart tussentijds af te treden als voorzitter. Zijn voornaamste medewerker Dix had ontslag genomen en hij had meer tijd nodig om aan zijn bedrijf te besteden. In feite bereidde hij toen de gedeeltelijk liquidatie van zijn bedrijf voor. In de algemene vergadering van 22 maart 1920 kozen de leden Wentholt weer als voorzitter.

Per 1 januari 1921 trad hij af als ASP en werd J. Voors tot zijn opvolger gekozen. Voors was al waarnemend in die functie. Wentholt kwam terecht in een woelige periode in het vak en dat zou hem uiteindelijk doen besluiten weer af te treden als voorzitter.

TEELREGELING

Alhoewel het bloembollenvak na de Eerste Wereldoorlog opgelucht was dat de ondernemers af waren van door de overheid opgelegde teeltregelingen was de sector toch allerwegen beducht voor te veel vrijheid. Al in 1919 begon de Bond van Bloembollenhandelaren weer met plannen voor een teeltregeling. Een van de felste tegenstanders van een teeltregeling was Wentholt, toen ASP en redacteur van het Weekblad voor Bloembollencultuur. Ook was hij tegen de door Krelage bepleite grotere samenwerking van de verenigingen in de sector om op die manier geregeld te kunnen optreden. Toen hij aantrad als voorzitter van de AVB zei hij dat met zoveel woorden in zijn eerste openingswoord in de algemene vergadering van 20 december 1920. Hij kon het tij echter niet keren. Toen er in juni 1921 plannen werden gemaakt om te komen tot een Centrale Raad voor het Bloembollenbedrijf trad hij op 12 juni 1921 plotseling af als voorzitter en wilde hij ook geen lid meer zijn van het hoofdbestuur.